

Okullarda sosyal etki üzerine bir değerlendirme¹

Yasemin Yeşilbaş-Özenc²

<https://doi.org/10.59320/alanyazin.1533389>

Derleme Makalesi
Review Article

Öz: Sosyal psikolojinin temel kavramlarından biri olan sosyal etki, bireyin davranış ve tutumlarının başkalarından etkilenecek şekilde değişim göstermesi ve başkalarına uyum sağlamasını ifade etmektedir. Sistematik derleme deseninde literatür taramasında türünde gerçekleştirilen nitel bir araştırma olan bu çalışmada sosyal psikolojinin temel kavramlarından olan sosyal etki kavramı açıklanmış, sosyal etki bağlamında kabul ve otoriteye itaat ve uyma davranışları ele alınmıştır. Ardından okullarda sosyal etkinin nasıl ortaya çıktığı, hangi etkenlerden etkilendiği ve ne gibi sonuçları olduğu alanyazındaki çalışmalar kapsamında bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmiştir. Bu çalışmanın sosyal psikolojide sıklıkla ele alınan ancak eğitim örgütlerine yeterince uyarlanmamış olan sosyal etki kavramını derinlemesine incelemesi ve okullar kapsamında bir kavramsal çerçeve sunması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Araştırmada, sosyal etki kavramının öğrenci davranışları üzerinde önemli bir etkisi olduğu ortaya konmuştur. Ayrıca, okul yöneticileri ve öğretmenlerin, öğrencilerin akranlarıyla kurdukları ilişkilerde olumlu sosyal etkileşimleri destekleyerek hem akademik başarılarını hem de sosyal gelişimlerini artırmabilecekleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal psikoloji, sosyal etki, öğrenci, uyma davranışı.

Alanyazın
Eğitim Bilimleri Eleştirel İnceleme Dergisi
CRES Journal
Critical Reviews in Educational Sciences
Kasım, 5/2

A review on social influence in schools

Abstract: Social influence, a fundamental concept in social psychology, refers to the process by which individuals' behaviors and attitudes are modified through the influence of others. In this study, which is a qualitative research conducted in the literature review type in the systematic review design, the concept of social influence, which is one of the basic concepts of social psychology, was explained, and the behaviors of obedience and compliance to acceptance and authority in the context of social influence were discussed. Then, how social influence emerges in schools, which factors it is affected by, and what its consequences are were evaluated with a holistic approach within the scope of the studies in the literature. This study examines the concept of social influence, which is frequently discussed in social psychology but has not been sufficiently adapted to educational organizations, in depth and provides a conceptual framework within the scope of schools. The study revealed that the concept of social influence has a significant impact on student behavior. It was also concluded that school administrators and teachers can increase both academic achievement and social development of students by supporting positive social interactions in their relationships with their peers.

Keywords: Social psychology, social influence, student, conformity behavior.

Yeşilbaş-Özenc, Y. (2024). Okullarda sosyal etki üzerine bir değerlendirme. *Alanyazın*, 5(2), 178-192.
I

Okul Yöneticileri Derneği
e-ISSN: 2718-0808

¹ Bu çalışma, 13th International Istanbul Scientific Research Congress'te sözlü bildiri olarak sunulmuştur (01-03 Ekim 2024, İstanbul, Türkiye).

² Dr. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, yasemin.yesilbass@gmail.com ORCID: 0000-0002-5590-4520

Giriş

Sosyal psikoloji, bireylerin duygu, düşünce ve davranışlarının çevresindeki bireylerden ve olaylardan nasıl etkilendiğinin incelendiği bir bilim dalıdır (Allport, 1968, ss. 3, El-Hay, 2019). Sosyal psikoloji ile gruplar ve grup üyelerinin davranışları (Faris, 1945), bireylerin kişisel inanç ve zihinsel süreçleri (Manis, 1977) ve insan davranışları çeşitli olgu ve olaylar analiz edilerek (Baumeister & Vohs, 2007) incelenmektedir. Sosyal psikoloji, duygu, tutum ve benlik gibi konulara odaklanarak insanların ve grupların nasıl etkileşime girdiğini (Mitchell, 2009), bireylerin sosyal çevreleriyle etkileşimlerini, motivasyonlarını, grup dinamiklerini ve grup adaptasyonundaki rollerini (Grachev ve diğerleri, 2023) ele almaktadır. Sosyal psikolojinin temel ilkeleri arasında roller, normlar, güç, grup bütünlüğü, grup dinamiği, statü, çekicilik ve bağımlılık gibi konular yer almaktadır (Sabatelli, 2000). Bireyin davranış ve tutumlarının başkalarından etkilenecek değişiklik göstermesi ve başkalarına uyum sağlaması olarak ifade edilebilen sosyal etki kavramı, sosyal psikolojinin temel kavramlarından biridir. Sosyal etki, bireylerin düşünce, duygu ve davranışlarının başkalarının varlığı veya etkisiyle nasıl değiştiğini incelerken, sosyal psikoloji bu tür etkilerin nedenlerini ve ardındaki süreçleri daha geniş bir perspektifle araştırmaktadır. Sosyal etki, genellikle grup dinamikleri veya kişiler arası etkileşim bağlamında incelenmektedir. Sosyal psikoloji ise sosyal etkileri de içeren daha geniş bir perspektife sahiptir ve kuram geliştirme, deneyler yürütme ve bu süreçleri anlamlandırmak için analitik araçlar sağlama işlevi görmektedir.

Bu araştırmanın amacı, okullarda sosyal etki kavramının ne olduğunu açıklamak ve sosyal etki bağlamında ortaya çıkan öğrenci davranışlarına ilişkin kavramsal bir çerçeve sunmaktır. Araştırma kapsamında sosyal psikolojinin temel kavramlarından olan sosyal etki kavramı açıklanmış, sosyal etki bağlamında kabul ve otoriteye itaat ve uyma davranışları ele alınmıştır. Ardından okullarda sosyal etkinin nasıl ortaya çıktığı, hangi etkenlerden etkilendiği ve ne gibi sonuçları olduğu alanyazındaki çalışmalar kapsamında bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmiştir. Bu çalışmada, alanyazındaki diğer araştırmaların aksine, sosyal etkinin öğrenci davranışları üzerindeki etkileri ayrıntılı bir biçimde ele alınmıştır. Bu çalışmanın, sosyal psikolojide sıklıkla ele alınan ancak eğitim örgütlerine yeterince uyarlanmamış olan sosyal etki kavramını derinlemesine incelemesi ve okullar kapsamında bir kavramsal çerçeve sunması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Yöntem

Okullarda sosyal etkinin alanyazındaki çalışmalar kapsamında bütüncül bir yaklaşımla değerlendirildiği bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden sistematik derleme deseni kullanılmıştır. Sistematik derleme, bir araştırma sorusuna yanıt olarak alanyazındaki mevcut araştırmaların titiz bir özeti (Clarke, 2011). Bu desende, ilgili konuda yapılmış araştırmalar analiz edilmekte ve çalışmalar sistematik bir biçimde bütünlüştürülerek (Siddaway ve diğerleri, 2019) sentezlenmektedir. Bu çalışmada da okullarda sosyal etki kavramı ele alınmış; bu kavramın ortaya çıkışı, hangi kaynaklardan etkilendiği ve okullarda ne gibi sonuçlara yol açtığı alanyazındaki çalışmalar kapsamında değerlendirilmiştir.

Bulgular

Araştırma kapsamında öncelikle sosyal etki kavramı açıklanmıştır. Ardından sosyal etki biçimlerinden otoriteye itaat ve uyma davranışı alanyazın kapsamında ele alınmıştır. Sosyal etki kavramları okullar bağlamında değerlendirilerek okuyuculara sunulmuştur.

Sosyal Etki

Sosyal etki, bireylerin başkaları tarafından belirlenen standartları karşılamak için görüşlerini, yargılarını veya eylemlerini uygunluk, uyum ve itaat yoluyla değiştirmeleridir (Forsyth, 2013). Başka bir deyişle, sosyal etki, bireylerin çevresindeki bireylerle sosyal etkileşimlerinin bir sonucu olarak fikirlerini uyarlamaları, inançlarını gözden geçirmeleri veya davranışlarını değiştirmeleri anlamına gelir (Moussaïd ve diğerleri, 2013). Sosyal etki, başkalarının bireylerin kararları üzerindeki etkisini kapsamakta olup (Lee & Chung, 2022), bireyin eylemlerinin başkalarından etkileneceği sonucunda ortaya çıkmaktadır (Loh & Ren, 2020). Sosyal etki, ikna, tutum değişikliği, itaat, uygunluk, kolektif eylem ve sosyal değişim gibi konuları kapsayan grup süreçlerini ve gruplar arası ilişkileri anlamayı içermektedir (Smith ve diğerleri, 2011). Sosyal etki, grup davranışlarını etkileyen önemli bir etmendir (Fershtman & Segal, 2018). Sosyal etki, başkalarının norm ve tutumlarına uyum, özdeşleşme ve içselleştirme yoluyla bireysel tutum, davranış, değer ve standartlar oluşturarak grup davranışını etkilemektedir (Qourrichi, 2023). Ayrıca dış kontrol, manipülasyon ve kişiler arası koordinasyon gibi sosyal etki süreçleri, grup dinamiklerini ve bireysel düşünce ve davranışları üzerinde etkili olmaktadır (Nowak ve diğerleri, 2003). Grup kimliği, grup normları, grup özdeşleşmesi, bireysel farklılıklar, grup içi ve gruplar arası bağlam ve anonimlik, görünürlük ve birlikte bulunma gibi bağlamsal değişkenler sosyal psikolojide sosyal etkinin temel belirleyicileridir (Spears, 2021). Bunun yanı sıra, gözlemci etkisi ve sosyal uygunluk, sosyal etkide önemlidir (Izuma, 2017). Özetle, bireylerin davranışları başkalarının etkisiyle değişmektedir ve bireyler, başkaları tarafından gözlemlendiğinde gruba benzer davranışlar sergileme eğiliminde olmaktadır.

Sosyal Etki Biçimleri

Toplumun her alanında bireyler, bir birey ya da grup tarafından sosyal bir baskı altındadır. Bu kimi zaman ikna olma ve gönüllü bir kabule dayansa da kimi zaman baskı ve zorlama ile gerçekleşebilmektedir. Bu kapsamda kabul, itaat veya uyma davranışlarının ortaya çıkması kaçınılmazdır. Sosyal etki sonucunda ortaya çıkan *kabul* davranışı güç ilişkileriyle bağlantılıdır (Hogg & Vaughan, 2014, ss. 254). Buradaki güç ifadesi yasal gücü temsil etmektedir. Yasal güç, örgütteki yapısal pozisyona bağlı olarak, örgütün kaynaklarını kullanmak ve bu kaynaklar üzerinde denetimi sağlamak amacıyla yöneticinin sahip olduğu biçimsel yetkiyi ifade etmektedir (Robbins & Judge, 2013, ss. 422; Şimşek & Çelik, 2017, ss. 63). Örgütlerde yasal güç kullanan yöneticinin, örgütteki bireylere emir verme ve iş yaptırma yetkisi bulunmaktadır (Yeşilbaş Özenç, 2022). Dolayısıyla, sosyal etki sonucunda sergilenen kabul davranışı, kişinin güce itaat etmesini ve zorunlu bir kabulü ifade etmektedir. Başka bir deyişle birey, yasal gücün yaptırımlarından kaçınmak amacıyla kendisinden beklenen davranışları sergilemektedir. Ancak sosyal etki sonucunda ortaya çıkan *uyma* davranışı, güç ile değil, sosyal normlara bağlılık ile gerçekleşir (Festinger, 1950). Sosyal normlar, grup üyelerinin uyması gereken davranış, değer ve inançlarla ilgili örtük ya da açık kurallardır (Aronson ve diğerleri, 2012, ss. 437). Birey, normların belirlediği inanç ve eylemlerin doğru olduğuna inanır ve dışarıdan gözetim gerekmesizin bu normları içselleştirerek davranışa dönüştürür (Hogg & Vaughan, 2014, ss. 255). Dolayısıyla, sosyal etki sonucunda kabul davranışı gücü kabul etme ve itaat ile ilişkiliyken, uyma davranışı grup normlarının gönüllü olarak benimsenmesiyle ilgilidir. Otoriteye itaat ve uyma davranışları aşağıda detaylı bir şekilde incelenmiştir.

Otoriteye İtaat

Sosyal etki, alıcıların kimler olduğu, sosyal bağlamların nasıl sunulduğu ve etkinin hangi alanlara ve karar süreçlerine uygulandığıyla ilişkili olup (Lee & Chung, 2022) bu süreç, bireyin kabul ve otoriteye itaat etmesi ile sonuçlanabilir. Bireyler otoriteye itaat gösterirler çünkü gücün temel dayanaklarını kontrol edenler, bu sosyal baskıya direnmeyi tercih etseler bile onları itaate zorlayabilirler (Forsyth, 2013). İkna edici mesajlar (kaynak güvenilirliği ve argüman kalitesi) sosyal etkiyi, duygusal tepkiyi ve bilişsel tepkiyi etkilemektedir ve bunlar da bireyin davranışlarında etkili olmaktadır (Li, 2013). Otoritenin meşruiyetine ilişkin yargılardan etkilenen otoriteye itaat, sosyal kabul veya redde yol açabilir (Tyler & Lind, 1992). İtaat kararları daha büyük bilişsel çatışmalara neden olurken, uyum kararları çoğunluğun etkisinden etkilenir (Xie ve diğerleri, 2016).

Grup içerisinde bireyin gücü kabul ederek otoriteye itaat etmesi, bireyin otoritenin temsil ettiği amaçla özdeşleşmesine bağlıdır (Reicher ve diğerleri, 2013). Bu durumu Milgram'ın deneyi ile açıklamak mümkündür. Milgram (1963) tarafından gerçekleştirilen otoriteye itaat deneyi, bireylerin otorite figürlerine ne ölçüde itaat edebileceğini araştırmak amacıyla tasarlanmıştır. Deneyde katılımcılar, sahte bir elektrik şok cihazı kullanarak başka bir kişiye (aslında bir aktör) giderek artan şiddette şok vermeleri gerektiğine inandırılmıştır. Katılımcılar, şokun zararlı olduğunu bildikleri halde, otorite figürünün (deney yöneticisinin) talimatları doğrultusunda şok vermeye devam etmişlerdir. Bu deney, bireylerin otoriteye olan itaatlerinin, kendi ahlaki değerleriyle çelişse bile yüksek düzeyde olabileceğini göstermiştir (Milgram, 1963). Deney, katılımcıların yüksek düzeyde baskıya maruz bırakılmasını ve komutlara itaat etmeye koşullandırılmasını içermektedir (Russell, 2011). Deney, itaatın seçimlerden değil, daha çok zorlamadan kaynaklandığını (Kaposi, 2017), bireylerin onayladıkları davranışları kolektif hedeflerle özdeşleştirdikleri için yerine getirdiklerini (Haslam ve diğerleri, 2015) ortaya koyarak otorite ve kontrolün gücünü vurgulamıştır (Helm & Morelli, 1979). Bu deney, insan doğası hakkında içgörüler ortaya koymuş ve çağdaş araştırma ve düşüncüyü etkilemiştir. Ancak deney, etik ihlaller (katılımcıların araştırmanın amacının gizlenmesi, katılımcıların araştırmadan çekilme hakkının olmaması vb.) (Hogg & Vaughan, 2014, ss. 258-259), kullandığı teorik kavramlar (Helm & Morelli, 1979) ve araştırma metodolojisi nedeniyle tartışmalara yol açmıştır (Miller ve diğerleri, 1995). Özetle, sosyal etki kapsamında bireyler içsel bir kabul göstermese de otoriteye itaat etme eğiliminde olabilmektedir. Sosyal etki, tüm örgütlerde olduğu gibi okullarda da ortaya çıkabilmektedir. Öğrenci davranışlarında sosyal etkinin sonuçlarını gözlemek mümkündür.

Okullarda Otoriteye İtaat Davranışı

Sosyal etki kapsamında, eğitim ortamlarında otoriteye itaat davranışları gözlenmektedir (Forsyth, 2013). Okullarda öğrencilerden, okul yöneticilerinin, öğretmenlerinin ve ebeveynlerinin öğrencinin gelişimine yönelik isteklerini yerine getirmeleri ve bu beklentileri karşılamaya yönelik davranışlar sergilemeleri beklenmektedir. Öğrencilerin otoriteye itaati, öğretmen otoritesine ilişkin algılarından, otoritenin sınırlarından ve ebeveynleri ve diğer yetişkinlerle olan ilişkilerinden etkilenmektedir (Yariv, 2009). Öğrenciler hem akranlarının hem de yetişkin otoritelerin meşruiyetini kabul eder, ancak öğrenciler yetişkin otoritesini akran otoritesine tercih eder (Laupa & Turiel, 1986). Diğer bir deyişle, öğrenciler akran ilişkilerinden ebeveynleriyle kurdukları ilişkilere kıyasla daha fazla etkilenmektedir. Dolayısıyla, otoriteye itaat davranışlarında öğrencilerin akranlarıyla kurdukları ilişkiler önemli bir etkiye sahiptir.

Öğrencilerin akranlarıyla yaşadıkları otoriteye itaat davranışlarına zorbalık, saldırganlık, şiddet (Aidomojie ve diğerleri, 2022; Barth ve diğerleri, 2004; Burns ve diğerleri, 2008; Chang, 2004; Espelage ve diğerleri, 2003; Farrell ve diğerleri, 2017; Salmivalli ve diğerleri, 1997; Nipedal ve diğerleri, 2010; Twenge ve diğerleri, 2001), kötü alışkanlıklar (Gaviria & Raphael, 1997; Li & Guo, 2016; Lundborg, 2006; Powell ve diğerleri, 2005; Simons-Morton ve diğerleri, 2001), kopya çekme (Carrell ve diğerleri, 2005; McCabe & Treviño, 1997), okul devamsızlığı (Bowen ve diğerleri, 2022; Hartnett, 2007; Rambaran ve diğerleri, 2017) örnek verilebilir. Öğrenciler, saldırganlık ve grup üyeliği arasında bir bağlantı olduğunu öne sürerek, zorbalık yapan ve kavga eden bireylerle aynı sıklıkta ilişki kurmaktadır (Espelage ve diğerleri, 2003). Agresif ve saldırgan öğrenciler, akran statüsü hiyerarşisinin daha yüksek olduğu sınıflarda daha popülerdir ve daha çok sevilirler (Garandeu ve diğerleri, 2011). Akran grubunun zorbalık davranışları üzerindeki etkisi, aidiyet ihtiyacını, grup statüsünü, sosyal normları ve gruptaki diğer kişiler gibi olma arzusunu içerir (Burns ve diğerleri, 2008). Dolayısıyla öğrenciler, akranları tarafından dışlanmamak ya da akranları tarafından zorbalığa maruz kalmamak için yukarıda sözü edilen davranışları sergilemek zorunda kalabilir. Öğrencilerin okullarda otoriteye itaat etme dereceleri; eğitim geçmişi, yaş, cinsiyet, sosyoekonomik durum ve IQ düzeylerinden (Dunbar & Taylor, 1982) etkilenmektedir. Bunun yanı sıra, kültürel farklılıklar ve eğitim sistemleri de öğrencilerin itaat oranları üzerinde etkilidir (Ma, 2021). Sosyal etkinin olumsuz sonuçlarına karşın uygunluk, beklenti, uyum ve itaat açısından sosyal etki, destekleyici bir öğrenme ortamıyla önemli ölçüde ilişkilidir ve öğrencilerin akademik performansını, katılımını, öz düzenlenmesini ve öz dayanıklılığını olumlu yönde etkilemektedir (Closa & EdD, 2023). Başka bir ifadeyle, sosyal etki öğrencileri olumlu ya da olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

Özetlemek gerekirse, sosyal etki bağlamında otoriteye itaat davranışı, öğrencilerin akran ilişkilerinde sıklıkla gözlemlenebilmektedir. Bu davranışlarının önüne geçilmesinde okul yöneticisi, öğretmen ve ebeveynlerin davranışları ve yönlendirmeleri önemlidir. Ebeveynlerin desteği ve şiddete karşı tutumu öğrencilerin saldırganlık davranışlarını azaltıcı bir etkiye sahiptir (Farrell ve diğerleri, 2011; Simons-Morton ve diğerleri, 2001). Bu bağlamda ebeveynler, okul yöneticileri ve öğretmenlerle iş birliği içerisinde çalışarak öğrencilerin bu tür davranışları sergilemesinin önüne geçebilir.

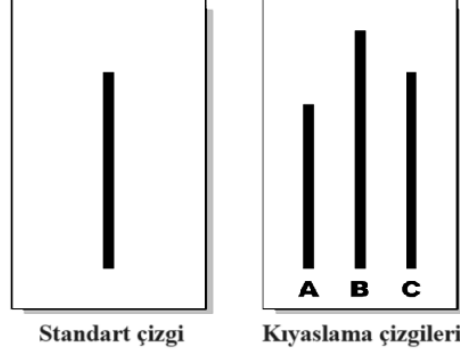
Uyma Davranışı

Sosyal uyum ya da uyma davranışı, kişinin davranışlarını grubun görüşleriyle ve grup normlarıyla uyumlu hale getirmesini ifade eder (Wu ve diğerleri, 2016). Grup normları, grup üyelerinin tutum ve eylemlerini belirleyen grup ile ilgili beklentiler ve davranışlardır (Smith, 2020). Grup normları, bireylerin grup içerisinde nasıl davranması gerektiğini ifade eden yazılı olmayan kurallardır (Smith & Louis, 2009). Bu normlar, grup üyelerinin geçmiş yaşantılarından ve deneyimlerinden ortaya çıkan (Bettenhausen & Murnighan, 1985), grubun temel değerlerini yansıtan davranışlardır (Feldman, 1984) ve bireylerin grup içerisindeki davranışlarını etkilemektedir (Wei ve diğerleri, 2013). Grup normları, birçok davranış alanında grup üyelerinin, özellikle de gruba güçlü bir şekilde bağlı olan bireylerin tutum ve eylemlerinin şeklini ve yönünü belirleyebilir. Grup normlarının etkisiyle, normatif sosyal etki bireylerin davranışları üzerinde etkili olmaktadır. *Normatif sosyal etki*, başkaları tarafından kabul görmek için gruba uyma davranışı sergilenmesi ve grubun inanç ve davranışlarına kamusal bir boyun eğmenin gerçekleştirilmesidir (Aronson ve diğerleri, 2012, ss. 439). Başka bir deyişle, normatif etki, bireylerin, grup üyelerinin doğru davranışlar sergilemediğini gözlemlemesine ve bu davranışların yanlış olduğunu bilmesine karşın yine de gruba uyum sağlamasını ifade etmektedir.

Sosyal etki bağlamında uyma davranışı, gruplarda, normdan küçük sapmaların statülerine ve örgüt içerisindeki konumlarına ciddi zarar verebileceği düşüncesiyle bireylerin tek, homojen bir davranış standardına uymalarını içerir (Bernheim, 1994). Gruba uyma davranışının iki temel sebebi olabilir. Bunlar; onay ve kabul ihtiyacı ile gruptan dışlanma endişesidir (Hogg & Vaughan, 2014, ss. 281). Bireyler çoğu zaman grup üyeleri tarafından kabul görmek ve onaylanmak için gruptakilerle benzer davranışlar sergilemektedir. Bunun yanı sıra gruptan dışlanma ya da kınanma endişesi de bireyleri gruba uyma davranışına yönlendirmektedir. Gruptan dışlanma ya da sosyal psikoloji terimiyle *sosyal dışlanma*; bireyin aidiyet duygusunun bir sosyal grup tarafından reddedilmek suretiyle tehdit edilmesi ve bireyin fiziksel ve ruhsal sağlığı ile sosyal işlevlerini etkilemesidir (Luo, 2023). Sosyal dışlanma, bireyler ya da grupların ekonomik, siyasi ya da fikrîsel ayrışma içinde olduğunda ve grubun tipik faaliyetlerine tam olarak katılamadıklarında ortaya çıkmaktadır (Bracic, 2022). Sosyal dışlanma, damgalama, ayrımcılık ve önyargıyı içeren çok boyutlu bir olgudur ve kişisel, grup ve toplam dışlanma ile ölçülür (Díez-nicolás ve diğerleri, 2018). Bireyler bu olumsuz davranışlara ve ön yargılara maruz kalmamak için çoğu zaman gruba uyma davranışı sergilemektedir.

Gruba uyma davranışını açıklamak amacıyla Asch'in gerçekleştirdiği uyma deneyi sosyal psikolojide önemli bir yere sahiptir. Solomon Asch tarafından 1950'lerde gerçekleştirilen deney, bireylerin, açıkça yanlış olduğunu bildikleri bir karara, grup baskısı nedeniyle uyum sağladıklarını göstermiştir. Deney kısaca şu şekilde özetlenebilir (Asch, 1956):

1. **Katılımcılar:** Katılımcılar üniversite öğrencilerinden oluşmaktadır. Denek grupları genellikle 7 ila 9 kişilik gruplar halinde düzenlenir. Ancak, her grupta sadece bir kişi gerçek denektir; diğer katılımcılar ise aslında Asch'in asistanlarıdır ve deneyin bir parçası olarak kasıtlı olarak yanlış cevaplar vermek üzere yönlendirilmiştir.
2. **Görsel Uyarılar:** Katılımcılara bir dizi kart gösterilir. Her bir kartta üç farklı uzunlukta çizgi (A, B, C) bulunmaktadır. Aynı zamanda bir referans çizgi gösterilir. Katılımcılardan, üç çizgiden hangisinin referans çizgisiyle aynı uzunlukta olduğunu söylemeleri istenir (Şekil 1).

Şekil 1. Uyma deneyinde kullanılan görseller
Kaynak: Asch, 1951

3. **Deneyin Akışı:** İlk birkaç turda, Asch'in asistanları doğru cevabı verir, bu da gerçek katılımcının kendinden emin bir şekilde doğru cevabı seçmesini sağlar. Ancak, belirli bir noktadan sonra, asistanlar yanlış cevaplar vermeye başlar. Bu durumda, gerçek katılımcının grup baskısı altında kalıp kalmayacağı ve doğru cevabı mı yoksa grubun yanlış cevabını mı seçeceği gözlemlenir.
4. **Sonuçlar:** Deney, katılımcıların %75'inin en az bir kez grubun yanlış cevabına uyduğunu ve ortalama olarak katılımcıların %32'sinin tüm yanlış cevaplarda gruba aynı fikirde olduğunu ortaya koymuştur. Sonuçlar, katılımcıların çoğunun grup normlarına uyduğunu ve doğru bildikleri cevabı vermek yerine grubun yanlış cevabını takip ettiklerini göstermektedir (Asch, 1956).

Asch'in grup uyumu deneyi, katılımcıların nesnel uyarılara uymasını ve grup büyüklüğünün haklı olma ve beğenilme kaygısını etkilemesini içerir (Insko ve diğerleri, 1985). Bu deney, grup baskısının uyma davranışı üzerinde önemli etkileri olduğunu ortaya koymuştur (Iscoe ve diğerleri, 1963). Özetle, bireyler grup üyelerini tarafından kabul görmek ya da dışlanmamak için yanlış olduğunu düşünmesine rağmen grubun fikirlerini kabul etmekte ve bu görüşlere uyum sağlamaktadır. Başka bir deyişle, sosyal etki kapsamında çoğunluğun baskısına kapılmak ve grup tarafından onaylanma ihtiyacı gözlemlenebilmektedir.

Gruba uyma davranışı pek çok faktörden etkilenmektedir. Kültürel etkiler (Bond & Smith, 1996), kişilik özellikleri (Hogg & Vaughan, 2014, ss. 267), internet ve sosyal ağlar, çevresel baskılar, eğitim düzeyi, otoritenin varlığı (Chen, 2023), grup büyüklüğü (Asch, 1956) bunlardan bazılarıdır. Grup büyüklüğünün etkisi üzerine yapılan araştırmalar, çok büyük gruplarda bireylerin uyma davranışının azalabileceğini, çünkü bireylerin kendilerini daha az fark edilir hissettiğini ve bu nedenle grubun baskısını daha az hissettiğini ortaya koymuştur (Latané, 1981). Gruba uyma davranışında en önemli faktörlerden biri kişilik özellikleridir. Yapılan araştırmalar belirli kişilik özelliklerine sahip bireylerin grup baskısı altında daha fazla uyma eğilimi gösterdiğini ortaya koymaktadır:

1. **Dışa Dönüklük ve İçedönüklük:** Araştırmalar, dışa dönük bireylerin sosyal kabul ve onay arayışları nedeniyle daha fazla uyma eğilimi gösterebileceğini öne sürmektedir (Bond & Smith, 1996). Bununla birlikte, içe dönük bireylerin genellikle daha bağımsız düşünme eğiliminde oldukları ve bu nedenle gruba uyma davranışını daha az sergiledikleri bulunmuştur.
2. **Nörotiklik:** Yüksek nörotiklik seviyelerine sahip bireyler, kaygı ve stres gibi olumsuz duygusal tepkilere daha yatkındır. Bu bireyler, grup baskısı altında kalmaktan ve olası sosyal çatışmalardan kaçınmak için daha fazla uyma eğilimi gösterebilirler (Suls ve diğerleri, 1998).
3. **Onaylanma İhtiyacı:** Yüksek düzeyde sosyal onaylanma ihtiyacı, bireylerin grup normlarına uyma eğilimini artırmaktadır. Bu tür bireyler, grup tarafından dışlanma korkusuyla, kendi görüşlerinden ödün vererek grubun görüşlerine daha kolay uyum sağlar (Cialdini & Goldstein, 2004).

4. **Düşük Özsaygı:** Düşük özsaygıya sahip bireyler, kendilerine olan güven eksiklikleri nedeniyle daha fazla uyma davranışı gösterebilirler. Bu kişiler, sosyal kabul görmek amacıyla grup normlarına daha kolay uyum sağlayabilirler (Baumeister ve diğerleri, 2003).

Bunların yanı sıra, bireylerin grup üyeleri tarafından onaylanma ve kabul edilme ihtiyacı, algılanan değer ve özdeşleşmeden etkilenen öz-değer kaygısıyla da ilişkilendirilebilir (Correll & Park, 2005). Uyma davranışında, grup üyeleri tarafından onay ve kabul ihtiyacı *sosyal kimlik* edinme gereksinimini beraberinde getirmektedir. Sosyal kimlik yaklaşımı, Tajfel ve Turner (1979) tarafından geliştirilmiş ve bireylerin kendilerini sosyal gruplar aracılığıyla tanımladıklarını öne sürmüştür. Bu bağlamda, bir bireyin belirli bir gruba ait olduğunu hissetmesi, bu grubun normlarına ve değerlerine uyma eğilimini artırmaktadır. Sosyal kimlik, bireylerin grup üyelikleri aracılığıyla kendilerini tanımlamalarına ve bu gruba ait olma duygusunu güçlendirmelerine yardımcı olmaktadır. Bu süreçte, bireyler, grup tarafından kabul edilmek ve sosyal kimliklerini pekiştirmek için grubun normlarına uyma davranışı gösterirler (Tajfel & Turner, 1979). Sosyal kimlikler bireyin ait olma ihtiyacı, öz saygı, kontrol ve anlamlı varoluş gibi temel psikolojik ihtiyaçları karşılamaktadır (Greenaway ve diğerleri, 2016). Özetle, bireyler kendilerini güçlü bir şekilde bir grubun parçası olarak hissettiklerinde, bu grubun normlarına uyma olasılıkları artmaktadır (Bagozzi & Lee, 2002; Haslam ve diğerleri, 2006). Dolayısıyla bireylerin gruba uyma davranışlarının açıklanmasında sosyal kimlik edinme gereksinimlerinin ele alınması önemlidir.

Okullarda Uyma Davranışı

Tüm sosyal yapılarda olduğu gibi okullarda da sosyal etki kapsamında gruba uyma davranışı sergilenmektedir. Aidiyet ihtiyacı, grup statüsü, sosyal normlar ve diğer grup üyeleri gibi olma arzusu, öğrencilerin gruba uyma davranışlarını etkilemektedir (Burns ve diğerleri, 2008). Okullar, öğrencilerin aidiyet ihtiyacının en fazla ortaya çıktığı kurumlardandır (Osterman, 2000). Okul normları, öğrencilerin sosyal uyma davranışlarındaki önemli etkenlerden biridir. Okul normları, bir okul ortamındaki bireylerin davranışlarını ve tutumlarını düzenleyen yazılı olmayan ancak sosyal olarak kabul edilen kurallardır. Bu normlar, okulun sosyal yapısının bir parçası olarak kabul edilir ve bireylerin grup içindeki etkileşimlerini, rollerini ve beklentilerini şekillendirir (Wentzel, 1997; Tharp & Gallimore, 1988). Okul normları, öğrencilerin grup içindeki davranışlarını etkileyen önemli bir faktördür. Okul normları, öğrencilerin sosyal davranışlarını ve akran kabulünü etkiler (Chang, 2004). Bu normlar, okul kültürünün ve sosyal yapının bir yansımasıdır ve öğrencilerin sosyal etkileşimlerinde rehberlik eder. Okul normları, öğrencilerin grup içindeki davranışlarını çeşitli yollarla etkiler:

1. **Grup Baskısı ve Uyum:** Öğrenciler, grup normlarına uyma ihtiyacı hissederler. Bu, grup baskısının ve sosyal kabul görme arzusunun bir sonucudur. Öğrenciler, grup normlarına uyduklarında, grup tarafından daha fazla kabul görürler (Schneider & Wageman, 2011).
2. **Davranışsal Yönlendirme:** Okul normları, öğrencilerin nasıl davranmaları gerektiğine dair net bir çerçeve sunar. Bu, öğrencilerin gruptaki sosyal rollerini ve ilişkilerini anlamalarına yardımcı olur ve gruptaki uyumlarını artırır (Hoxworth, 2015).
3. **Duygusal ve Psikolojik Etkiler:** Öğrencilerin grup normlarına uyma dereceleri, psikolojik ve duygusal durumlarını da etkiler. Normlara uyum sağlamak, öğrencilerin kendilerini daha güvende hissetmelerine ve stres seviyelerinin düşmesine yardımcı olabilir (Cohen & Garcia, 2016).

Okul normları, davranışsal ve sosyal uyumu etkileyerek bireysel düzeyde davranışı şekillendirebilir, kısıtlayabilir ve yönlendirebilir (Veenstra & Lodder, 2022). Okul normları, sosyal grup normlarının öğrencilerin zorbalık, şiddet ve saldırganlığı üzerindeki etkisini hafifletebilir (Dillon & Lochman, 2019; Henry ve diğerleri, 2011; Nipedal ve diğerleri, 2010; Salmivalli & Voeten, 2004). Öğrencilerin okula sosyal uyum sağlamaları ve olumlu akran ilişkileri onların okula duygusal, bilişsel ve davranışsal katılımını etkilemekte (Wang ve diğerleri, 2018), akademik performansını ve başarıyı artırmaktadır (Chen ve diğerleri, 2003; Wentzel & Caldwell, 1997). Okul normlarının akran gruplarının dışlayıcı olmayan kapsayıcı bir yapıya sahip olması (McGuire ve diğerleri, 2015), öğrencilerin okula ve akranlarına sosyal uyumunu kolaylaştırabilir.

Okullarda öğrencilerin sosyal uyumunu etkileyen faktörler arasında; kişilik özellikleri (Puzanova ve diğerleri, 2022), görev zorluğu, başarı ve bağlılık motivasyonu (Sistrunk & McDavid, 1965), ebeveynlerle algılanan yakınlık, ebeveynin başarı baskısı, ebeveynlere karşı suçluluk duygusu (Jiang ve diğerleri, 2015), öğretmen ve akran desteği (Chang, 2003) bulunmaktadır. Endişeli ve duygusal kişiliğe sahip öğrenciler belirli bir derecede uyumluluk gösterme eğilimindedir (Puzanova ve diğerleri, 2022). Öğrencilerin fiziksel çekicilik ve akademik yeterlilik düzeyleri, göreceli olmakla birlikte, akran kabulü ve sosyal davranış üzerinde etkilidir (Vannatta ve diğerleri, 2009). Başka bir deyişle, öğrencinin fiziksel görünümü, akademik başarısı, cinsiyeti, kültürel farklılıkları ve etnik azınlık statüsü (Hughes ve diğerleri, 2006), öğrencilerin sosyal kabulü üzerinde etkilidir. Fiziksel görünüm, akademik başarı ve kültürel farklılık

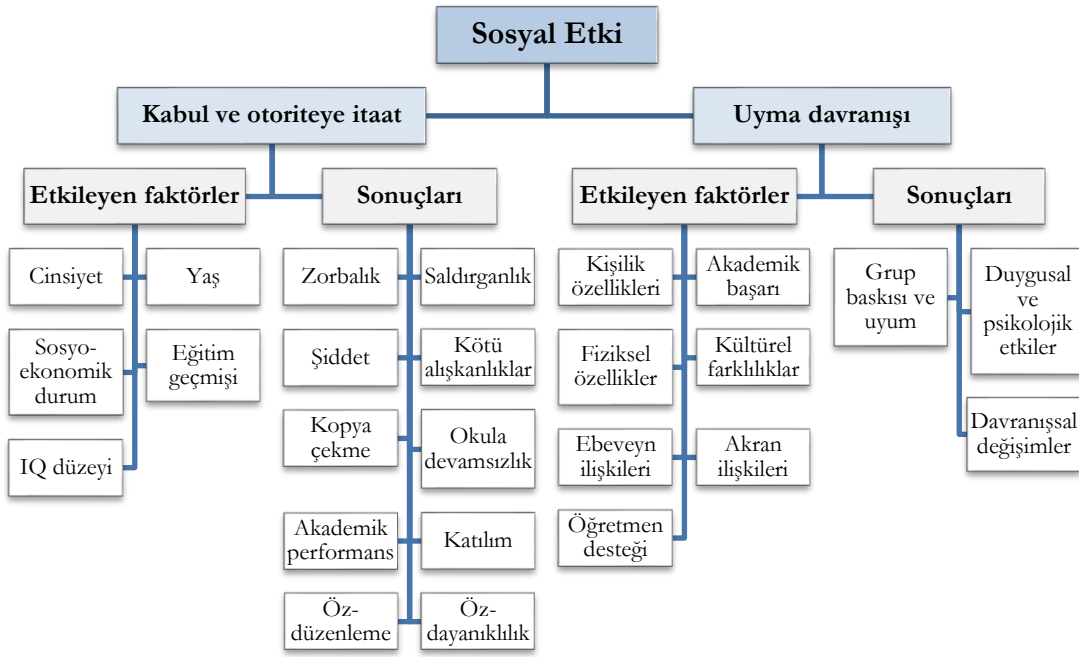
açısından dezavantajlı öğrenciler akranıyla uyum sağlamak ve sınıf içerisinde sosyal uyum göstermek için çaba sarf etmek zorunda kalmaktadır.

Kültürel farklılıklar, öğrencilerin sosyal kabulünde ve gruba uyma sürecinde etkilidir (Ting-Toomey, 1999). Etnik ve kültürel azınlıkların grup içindeki uyum süreçleri, sosyal entegrasyon ve grup dinamikleri üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (Phinney, 1996). Mülteci ve göçmen öğrencilerin grup içindeki sosyal uyumları, genellikle diğer öğrencilerin tutumlarına ve grup davranışlarına bağlı olarak şekillenmektedir. Diğer öğrencilerin göçmen ve mülteci öğrencilere yönelik tutumları, bu öğrencilerin sosyal kabul süreçlerinde ve grup içindeki etkileşimlerinde belirleyici bir faktör olarak öne çıkmaktadır. Örneğin, McBrien (2005), mülteci öğrencilerin okul ortamındaki sosyal uyumlarının, diğer öğrencilerin onları nasıl algıladıklarına ve kabul ettiklerine bağlı olduğunu vurgulamıştır. Diğer öğrencilerin göçmen ve mülteci öğrencilere yönelik olumlu tutumlar sergilemesi, sosyal entegrasyonu kolaylaştırmakta ve grup içindeki uyumunu artırmaktadır (Berry, 2006). Ayrıca, Wright ve Schaefer (2012), sosyal destek ve grup aidiyetinin, göçmen öğrencilerin okul ortamındaki sosyal uyumunu ve akademik başarısını önemli ölçüde artırdığını belirtmiştir. Bunun yanı sıra ırksal farklılıklar da öğrencilerin akran ilişkilerini etkilemektedir. Wilson ve Rodkin'e (2011) göre, Afro-Amerikan öğrenciler daha ayrılmış ilişkiler yaşamakta ve aynı etnik kökenden daha az sınıf arkadaşları olduğunda karşı etnik kökenden akranları tarafından daha az sevilmektedir. Özetle, olumlu sosyal etkileşimler ve destekleyici grup davranışları, farklı etnik kültürden öğrencilerin eğitimsel ve sosyal entegrasyonlarını güçlendirmekte kritik bir rol oynamaktadır.

Kültürel farklılıkların yanı sıra, fiziksel ya da zihinsel engelli öğrencilerin grup içindeki sosyal uyumları, genellikle diğer öğrencilerin bu bireylere yönelik tutumlarına ve grup davranışlarına bağlıdır. Öğrenciler, sınıflarda fiziksel engelli olan bir öğrenciyi daha az kabullenmekte ve onunla arkadaş olmaya daha az istekli olmaktadır (Edwards ve diğerleri, 2019). Bu nedenle kaynaştırma öğrencileri sınıfta olası reddedilme ve özel öğrenme ihtiyaçları gibi zorluklar yaşayabilir (Hansen & Boody, 1998). Diğer öğrencilerin engelli bireylere karşı tutumları, bu öğrencilerin sosyal entegrasyonunu ve grup içindeki etkileşimlerini önemli ölçüde etkilemektedir. Özellikle, diğer öğrencilerin engelli öğrencilerle etkileşimlerinde sergiledikleri empati ve destek, engelli bireylerin grup içindeki uyumlarını artırmakta büyük rol oynamaktadır (Lloyd ve diğerleri, 2008). Bu bağlamda, engelli öğrencilerle ilgili olumlu tutumlar ve destekleyici grup davranışları, bu bireylerin sosyal kabulünü güçlendirmekte ve grup içindeki etkileşimlerini iyileştirmektedir (Horne & Tynan, 2003). Bu konuda yapılan araştırmalar, olumlu tutumlar sergileyen öğrencilerin, kaynaştırma öğrencileriyle daha etkili bir sosyal etkileşim kurduklarını ve grup içindeki uyumlarını artırdıklarını ortaya koymaktadır (Hehir, 2005). Ayrıca, diğer öğrencilerin kaynaştırma öğrencilerine yönelik empati ve anlayış geliştirmelerinin, grup dinamikleri ve sosyal kabul süreçlerinde önemli rol oynadığı vurgulanmıştır (Vaughn ve diğerleri, 1996). Bu bulgular, kaynaştırma sınıflarında sosyal uyumun sağlanmasında ve grup içindeki etkileşimlerin iyileştirilmesinde, diğer öğrencilerin tutumlarının kritik bir faktör olduğunu göstermektedir.

Özetlemek gerekirse, sosyal etki bağlamında öğrenciler onay ve kabul ihtiyacı ile gruptan dışlanma endişesi gibi nedenlerle akranlarıyla olan ilişkilerinde gruba uyum sağlama davranışı sergilemektedir. Öğrencilerin sosyal uyum davranışları kimi zaman bireysel performansın ve akademik başarının artırılması gibi olumlu sonuçlanırken kimi zaman da kötü alışkanlıklar edinme, şiddet, zorbalık, akademik başarısızlık gibi istenmeyen sonuçlara yol açabilir. Aidiyet ve grup statüsü ihtiyacı, özellikle de sosyal normlar, öğrencilerin başkalarına zorbalık yapmaya başlamalarını ve bu davranışlarını sürdürmelerini etkilemektedir (Burns ve diğerleri, 2008). Bu kapsamda, olumlu akran ilişkileri ile öğrenmeyi ve anlayışı teşvik eden bir okul vizyonunun belirlenmesi, öğrencilerin arkadaşlarına olumlu tutum sergilemesine katkıda bulunabilir (McDougall ve diğerleri, 2004). Sosyal etki bağlamında ortaya çıkan öğrencilerin davranışları ve bu davranışları etkileyen etmenler Şekil 2'de özetlenmiştir.

Şekilde görüldüğü üzere, sosyal etki kavramı okullarda öğrenci davranışlarını etkileyen bir önemli bir etkidir. Okullarda, okul yöneticileri ve öğretmenler, öğrencilerin olumlu grup davranışlarını teşvik etmek ve sosyal uyumu desteklemek için çeşitli stratejiler uygulayabilirler. Öncelikle, okul yöneticileri, kapsayıcı bir okul kültürü ve sosyal destek sistemleri oluşturmalıdır. Okul yöneticileri, olumlu sosyal normları ve aidiyet duygusunu teşvik eden programları desteklemelidir (Levinson, 2010). Öğretmenler, sınıf içi etkileşimlerde adalet ve eşitlik ilkelerini uygulayarak, öğrenciler arasında olumlu ilişkilerin gelişmesini destekleyebilirler (Weissberg ve diğerleri, 2015). Ayrıca, öğrencilerin sosyal ve duygusal becerilerini geliştirmeye yönelik eğitim programları ve grup etkinlikleri düzenlenmelidir (Durlak ve diğerleri, 2011). Bu tür yaklaşımlar, öğrencilerin sosyal uyumunu ve grup içindeki olumlu etkileşimleri artırabilir, aynı zamanda olumsuz davranışların önlenmesine yardımcı olabilir. Bu bağlamda, okul yöneticileri ve öğretmenlerin rolü, sosyal destek sağlama ve olumlu grup normlarını teşvik etme açısından kritik öneme sahiptir.

Şekil 2. Sosyal etki bağlamında öğrenci davranışları

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışma, bireylerin sosyal etkileşimler yoluyla davranışlarını nasıl şekillendirdiğini açığa kavuşturması ve bu süreci eğitim ortamlarına özgü bir çerçevede ele alması açısından sosyal psikoloji bağlamında önemlidir. Sosyal psikolojinin temel kavramlarından biri olan sosyal etki, bireyin tutum ve davranışlarını çevresel faktörlere uyarlama kapasitesini vurgulamaktadır. Çalışma, okullarda öğrencilerin otoriteye itaat etme ve grup normlarına uyma davranışlarının nasıl şekillendiğini anlamaya yönelik önemli bilgiler sunmaktadır. Okullarda, öğrenciler hem öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin otoritesine hem de akran gruplarının baskılarına tabidir. Bu durum, öğrencilerin sosyal etkileşimlerini, davranışlarını ve akademik başarılarını doğrudan etkilemektedir. Otoriteye itaat, öğrencilerin okul kurallarına uyum sağlamasını ve öğretmen-öğrenci ilişkilerinde düzenin korunmasını sağlarken, grup normlarına uyma öğrencilerin akranlarıyla uyum içinde olmasını ve sosyal kabul görmesini sağlamaktadır. Sosyal psikoloji bağlamında bu çalışma, bireylerin toplumsal grupların etkisi altında nasıl hareket ettiklerini ve toplumsal normlara nasıl uyduklarını anlamak için önemlidir. Otoriteye itaat ve grup normlarına uyma gibi davranışlar, toplumsal yapıyı şekillendiren ve bireylerin sosyal rollerini belirleyen temel faktörlerdir. Bu bağlamda, öğrencilerin toplumsal çevrelerinden nasıl etkilendikleri ve bu etkileşimlerin bireysel davranışlarına nasıl yansıdığı üzerine yapılan araştırmalar, sosyal psikoloji literatürüne katkıda bulunmaktadır. Ayrıca, bu tür çalışmalar, eğitim politikaları ve öğretim stratejileri geliştirilirken öğrencilerin sosyal uyum süreçlerinin dikkate alınmasını sağlamaktadır.

Bu çalışmada, okullardaki sosyal etki sürecinin ve sosyal etkileşimlerin karmaşık ve çok yönlü bir yapıya sahip olduğu ortaya konmuştur. Sosyal etki, öğrencilerin davranışlarını, tutumlarını ve akademik başarılarını önemli ölçüde etkileyen bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Okul ortamlarında, öğrenciler sıklıkla akran gruplarının normatif baskılarına uyum sağlamak zorunda kalırlar. Bu baskılar, öğrencilerin sosyal kabul görme ve akranları tarafından dışlanmaktan kaçınma ihtiyacıyla şekillenir. Öğrenciler, sosyal dışlanma korkusuyla akran gruplarının normlarına uyum gösterir ve bu süreçte bireysel farklılıklarını bastırabilirler (Brown, 2004). Okullarda görülen uyma davranışları, öğrencilerin sosyal aidiyet duygusunu güçlendirirken, aynı zamanda onların akademik ve sosyal gelişimlerini de etkileyebilir (Wentzel, 1991). Öğrencilerin uyma davranışlarının arkasındaki temel etkenler arasında sosyal kabul görme arzusu, akranlar tarafından kabul edilme ve onaylanma ihtiyacı, gruptan dışlanma endişesi ve akran baskısına boyun eğme gibi faktörler yer alır (Ryan, 2001). Ancak, öğrencilerin gruba uyma davranışları her zaman olumlu sonuçlar doğurmaz. Bazen bu davranışlar, öğrencilerin akademik başarılarını olumsuz etkileyebilir veya onları riskli davranışlara yönlendirebilir (Steinberg & Monahan, 2007). Örneğin, akran baskısı altında kalan öğrenciler, sigara içme, alkol kullanma veya kurallara aykırı davranışlar sergileme gibi istenmeyen davranışlara yönelebilirler (Simons-Morton ve diğerleri, 2005). Bu tür olumsuz etkiler, okul yöneticileri ve öğretmenler tarafından dikkatle izlenmeli ve yönetilmelidir.

Okullarda, öğrencilerin uyma davranışlarının olumsuz etkilerini azaltmak ve bireysel farklılıklarını desteklemek için öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin önemli rolleri vardır. Bu bağlamda, öğrencilerin

eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerine, kendilerini özgürce ifade edebilecekleri bir öğrenme ortamı sağlamalarına ve grup baskılarına karşı dirençli olmalarına yardımcı olmak önemlidir (Eccles & Roeser, 2011). Öğretmenlerin, öğrencilerin bireysel farklılıklarını ve yeteneklerini tanımlama ve desteklemeleri, öğrencilerin grup baskısına karşı direnç geliştirmelerine katkıda bulunabilir. Sonuç olarak, okullarda sosyal etki bağlamında ortaya çıkan uyma davranışı, öğrencilerin sosyal kabul görme ve gruptan dışlanmama ihtiyaçlarıyla şekillenir. Bu davranışların olumlu ve olumsuz sonuçları göz önünde bulundurularak, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin bu süreci doğru yönetmeleri büyük önem taşır. Öğrencilerin bireysel farklılıklarını destekleyen ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren bir eğitim ortamı, olumlu okul kültürünün oluşturulması, sosyal beceri eğitimleri ve akran destek programları, ebeveyn-okul iş birliğinin sağlanması, sosyal uyumun olumsuz etkilerini azaltabilir ve öğrencilerin akademik ve sosyal gelişmelerini destekleyebilir. Gelecekteki çalışmalarda, farklı kültürel ortamlardaki öğrencilerin sosyal etkileşimleri incelenebilir. Ayrıca, sosyal medyanın ve teknolojinin sosyal etkileşimler üzerindeki etkileri gibi yeni değişkenler de araştırma kapsamına alınabilir.

Etik Onay

Araştırma aktif öğrenme konulu çalışmaların incelenmesini içerdiğinden dolayı etik onay gerektirmemektedir.

Çatışma Beyanı

Araştırmada herhangi bir kişi veya kurumla finansal ya da kişisel bir bağlantı bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Aidomojie, J., Oghounu, A., & Akpochofo, G. (2022). Peer Group influence and mass media as predictors of bullying among students: Evidence from Delta and Edo States, Nigeria. *Journal of Educational and Social Research*, 12(2), 390-398. <https://doi.org/10.36941/jesr-2022-0060>.
- Allport, G.W. (1968) *The person in psychology*. Beacon Press.
- Aronson, E., Wilson, T. D. & Akert, R. M. (2012). *Sosyal psikoloji* (O. Gündüz, Çev.). Kaknüs Yayınları.
- Asch, S. E. (1956). Studies of independence and conformity: A minority of one against a unanimous majority. *Psychological Monographs: General and Applied*, 70(9), 1-70. <https://doi.org/10.1037/h0093718>
- Bagozzi, R., & Lee, K. (2002). Multiple routes for social influence: The role of compliance, internalization and social identity. *Social Psychology Quarterly*, 65, 226-247. <https://doi.org/10.2307/3090121>.
- Barth, J., Dunlap, S., Dane, H., Lochman, J., & Wells, K. (2004). Classroom environment influences on aggression, peer relations, and academic focus. *Journal of School Psychology*, 42, 115-133. <https://doi.org/10.1016/j.jssp.2003.11.004>.
- Baumeister, R. F., Campbell, J. D., Krueger, J. I., & Vohs, K. D. (2003). Does high self-esteem cause better performance, interpersonal success, happiness, or healthier lifestyles? *Psychological Science in the Public Interest*, 4(1), 1-44. <https://doi.org/10.1111/1529-1006.01431>
- Baumeister, R., & Vohs, K. (2007). *Encyclopedia of social psychology*. SAGE Publications.
- Bernheim, D. (1994). A theory of conformity. *Journal of Political Economy*, 102, 841-877. <https://doi.org/10.1086/261957>.
- Berry, J. W. (2006). Acculturative stress. In J. C. Masters & N. Eisenberg (Eds.), *Handbook of child psychology: Vol. 3. Social, emotional, and personality development* (pp. 543-589). Wiley.
- Bettenhausen, K., & Murnighan, J. (1985). The Emergence of norms in competitive decision-making groups. *Administrative Science Quarterly*, 30, 350. <https://doi.org/10.2307/2392667>.
- Bond, R., & Smith, P. B. (1996). Culture and conformity: A meta-analysis of studies using Asch's (1952b, 1956) line judgment task. *Psychological Bulletin*, 119(1), 111-137. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.119.1.111>
- Bowen, F., Gentle-Genitty, C., Siegler, J., & Jackson, M. (2022). Revealing underlying factors of absenteeism: A machine learning approach. *Frontiers in Psychology*, 13. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.958748>.
- Bracic, A. (2022). Ethnicity and social exclusion. *Nationalities Papers*, 50, 1045-1056. <https://doi.org/10.1017/nps.2022.72>.
- Burns, S., Maycock, B., Cross, D., & Brown, G. (2008). The power of peers: Why some students bully others to conform. *Qualitative Health Research*, 18, 1704- 1716. <https://doi.org/10.1177/1049732308325865>.
- Carrell, S., Malmstrom, F., & West, J. (2005). Peer effects in academic cheating. *The Journal of Human Resources*, 43, 173- 207. <https://doi.org/10.3368/jhr.43.1.173>
- Chang, L. (2003). Variable effects of children's aggression, social withdrawal, and prosocial leadership as functions of teacher beliefs and behaviors. *Child development*, 74(2), 535-48. <https://doi.org/10.1111/1467-8624.7402014>.

- Chang, L. (2004). The role of classroom norms in contextualizing the relations of children's social behaviors to peer acceptance. *Developmental Psychology*, 40(5), 691-702. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.40.5.691>.
- Chen, Y. (2023). The analysis of the phenomena of obedience and conformity in the society. *Lecture Notes in Education Psychology and Public Media*, 14(1), 311-316. <https://doi.org/10.54254/2753-7048/14/20231013>.
- Chen, X., Chang, L., & He, Y. (2003). The peer group as a context: mediating and moderating effects on relations between academic achievement and social functioning in Chinese children. *Child Development*, 74(3), 710-717. <https://doi.org/10.1111/1467-8624.00564>
- Cialdini, R. B., & Goldstein, N. J. (2004). Social influence: Compliance and conformity. *Annual Review of Psychology*, 55, 591-621. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.55.090902.142015>
- Clarke, J. (2011). What is a systematic review? *Evidence Based Nursing*, 14, 64-64. <https://doi.org/10.1136/ebn.2011.0049>.
- Closa, L., & EdD, M. (2023). Classroom social dynamics and supportive learning environment in public elementary schools. *International Journal of Social Science Humanity & Management Research*, 585-605. <https://doi.org/10.58806/ijsshr.2023.v2i7n13>.
- Cohen, G. L., & Garcia, J. (2016). Identity, belonging, and performance: The impact of group norms on student motivation. *Journal of Educational Psychology*, 108(3), 452-462. <https://doi.org/10.1037/edu0000145>
- Correll, J., & Park, B. (2005). A model of the ingroup as a social resource. *Personality and Social Psychology Review*, 9, 341- 359. https://doi.org/10.1207/s15327957pspr0904_4.
- Díez-nicolás, J., Sociológicos, E., & López-Narbona, A. (2018). Socio-cultural differences in social exclusion. *Changing Societies & Personalities*, 2(2), 105-142. <https://doi.org/10.15826/csp.2018.2.2.033>.
- Dillon, C., & Lochman, J. (2019). Correcting for norm misperception of anti-bullying attitudes. *International Journal of Behavioral Development*, 46, 443- 452. <https://doi.org/10.1177/0165025419860598>.
- Dunbar, A., & Taylor, B. (1982). Children's perceptions of elementary teachers as authority figures. *Journal of Social Psychology*, 118, 249-255. <https://doi.org/10.1080/00224545.1982.9922804>.
- Durlak, J. A., Weissberg, R. P., Dymnicki, A. B., Taylor, R. D., & Schellinger, K. B. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*, 82(1), 405-432. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2010.01564.x>
- Eccles, J. S., & Roeser, R. W. (2011). Schools as developmental contexts during adolescence. *Journal of Research on Adolescence*, 21(1), 225-241. <https://doi.org/10.1111/j.1532-7795.2010.00725.x>
- Edwards, B., Cameron, D., King, G., & McPherson, A. (2019). How students without special needs perceive social inclusion of children with physical impairments in mainstream schools: A scoping review. *International Journal of Disability, Development and Education*, 66, 298- 324. <https://doi.org/10.1080/1034912X.2019.1585523>.
- El-Hay, M. (2019). Social psychology. *Definitions*. https://doi.org/10.1007/978-1-4615-7694-5_10.
- Espelage, D., Holt, M., & Henkel, R. (2003). Examination of peer-group contextual effects on aggression during early adolescence. *Child Development*, 74(1), 205-20. <https://doi.org/10.1111/1467-8624.00531>.
- Faris, E. (1945). The beginnings of social psychology. *American Journal of Sociology*, 50, 422-428. <https://doi.org/10.1086/219681>.
- Farrell, A., Henry, D., Mays, S., & Schoeny, M. (2011). Parents as moderators of the impact of school norms and peer influences on aggression in middle school students. *Child Development*, 82(1), 146-61. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2010.01546.x>.
- Farrell, A., Thompson, E., & Mehari, K. (2017). Dimensions of peer influences and their relationship to adolescents' aggression, other problem behaviors and prosocial behavior. *Journal of Youth and Adolescence*, 46, 1351-1369. <https://doi.org/10.1007/s10964-016-0601-4>.
- Fershtman, C., & Segal, U. (2018). Preferences and social influence. *American Economic Journal: Microeconomics*, 10(3), 124-142. <https://doi.org/10.1257/MIC.20160190>.
- Festinger, L. (1950). Informal social communication. *Psychological Review*, 57(5), 271-282. <https://doi.org/10.1037/h0056932>
- Forsyth, D. R. (2013). Social influence and group behavior. In H. Tennen, J. Suls, & I. B. Weiner (Eds.), *Handbook of psychology: Personality and social psychology* (pp. 305-328). John Wiley & Sons.
- Garandau, C., Ahn, H., & Rodkin, P. (2011). The social status of aggressive students across contexts: the role of classroom status hierarchy, academic achievement, and grade. *Developmental Psychology*, 47(6), 1699-710. <https://doi.org/10.1037/a0025271>.
- Gaviria, A., & Raphael, S. (1997). School-based peer effects and juvenile behavior. *Review of Economics and Statistics*, 83, 257-268. <https://doi.org/10.1162/00346530151143798>.

- Grachev, A., Zhuravlev, A., Kitova, D., Sosnin, V., Poznyakov, V., Emel'yanova, T., Haschenko, V., Kovaleva, Y., Smirnov, A., & Rusalina, A. (2023). *Social Psychology*. Moscow: INFRA-M. <https://doi.org/10.12737/1121567>.
- Greenaway, K., Cruwys, T., Haslam, S., & Jetten, J. (2016). Social identities promote well-being because they satisfy global psychological needs. *European Journal of Social Psychology*, 46, 294-307. <https://doi.org/10.1002/EJSP.2169>.
- Hansen, L., & Boody, R. (1998). Special education students' perceptions of their mainstreamed classes. *Education* 3(13), 118, 610.
- Hartnett, S. (2007). Does peer group identity influence absenteeism in high school students? *The High School Journal*, 91, 35- 44. <https://doi.org/10.1353/HSJ.2008.0000>.
- Haslam, S. A., Reicher, S. D., & Platow, M. J. (2006). *The new psychology of leadership: Identity, influence, and power*. Psychology Press.
- Haslam, S., Reicher, S., Millard, K., & McDonald, R. (2015). 'Happy to have been of service': The Yale archive as a window into the engaged followership of participants in Milgram's 'obedience' experiments. *The British Journal of Social Psychology*, 54(1), 55-83. <https://doi.org/10.1111/bjso.12074>.
- Hehir, T. (2005). *New directions in special education: Eliminating ableism in policy and practice*. Harvard Education Press.
- Helm, C., & Morelli, M. (1979). Stanley Milgram and the obedience experiment. *Political Theory*, 7, 321-345. <https://doi.org/10.1177/009059177900700303>.
- Henry, D., Farrell, A., Schoeny, M., Tolan, P., & Dymnicki, A. (2011). Influence of school-level variables on aggression and associated attitudes of middle school students. *Journal of School Psychology*, 49(5), 481-503. <https://doi.org/10.1016/j.jsp.2011.04.007>.
- Hogg, M. A. & Vaughan, G. M. (2014). *Sosyal psikoloji* (İ. Yıldız & A. Gelmez, Çev.). Ütopya Yayınevi.
- Horne, J., & Tynan, W. (2003). An evaluation of peer support programs for students with disabilities. *The Journal of Special Education*, 37(2), 115-124.
- Hoxworth, L. L. (2015). Understanding group dynamics: Norms and their impact on student behavior. *Educational Researcher*, 44(7), 365-377. <https://doi.org/10.3102/0034654315598506>
- Hughes, J., Zhang, D., & Hill, C. (2006). Peer assessments of normative and individual teacher-student support predict social acceptance and engagement among low-achieving children. *Journal of School Psychology*, 43(6), 447-463. <https://doi.org/10.1016/j.jsp.2005.10.002>.
- Insko, C., Smith, R., Alicke, M., Wade, J., & Taylor, S. (1985). Conformity and group size. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 11, 41- 50. <https://doi.org/10.1177/0146167285111004>.
- Iscove, I., Williams, M., & Harvey, J. (1963). Modification of children's judgments by a simulated group technique: A normative developmental study. *Child Development*, 34, 963-78. <https://doi.org/10.1111/J.1467-8624.1963.TB05167.X>.
- Izuma, K. (2017). The neural bases of social influence on valuation and behavior. In J.-C. Dreher & L. Tremblay (Eds.), *Decision neuroscience: An integrative perspective* (pp. 199–209). Elsevier Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-805308-9.00016-6>
- Jiang, Y., Bong, M., & Kim, S. (2015). Conformity of Korean adolescents in their perceptions of social relationships and academic motivation. *Learning and Individual Differences*, 40, 41-54. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2015.04.012>.
- Kaposi, D. (2017). The resistance experiments: Morality, authority and obedience in Stanley Milgram's account. *Journal for The Theory of Social Behaviour*, 47, 382-401. <https://doi.org/10.1111/JTSB.12137>.
- Laupa, M., & Turiel, E. (1986). Children's conceptions of adult and peer authority. *Child Development*, 57, 405-412. <https://doi.org/10.2307/1130596>.
- Latané, B. (1981). The psychology of social impact. *American Psychologist*, 36(4), 343-356. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.36.4.343>
- Lee, H., & Chung, D. (2022). Characterization of the core determinants of social influence from a computational and cognitive perspective. *Frontiers in Psychiatry*, 13. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2022.846535>.
- Levinson, B. A. (2010). School leadership and social justice: The role of administrators in fostering an equitable and inclusive school culture. *Educational Administration Quarterly*, 46(3), 390-415.
- Li, C. (2013). Persuasive messages on information system acceptance: A theoretical extension of elaboration likelihood model and social influence theory. *Comput. Hum. Behav.*, 29, 264-275. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2012.09.003>.
- Li, Y., & Guo, G. (2016). Peer influence on aggressive behavior, smoking, and sexual behavior. *Journal of Health and Social Behavior*, 57, 297- 318. <https://doi.org/10.1177/0022146516661594>.
- Lloyd, K., Mallett, K., & Naylor, S. (2008). Inclusive education: A review of the literature. *International Journal of Inclusive Education*, 12(2), 133-151.

- Loh, W., & Ren, D. (2020). Estimating social influence in a social network using potential outcomes. *Psychological Methods*, 27(5), 841-855. <https://doi.org/10.1037/met0000356>.
- Lundborg, P. (2006). Having the wrong friends? Peer effects in adolescent substance use. *Journal of health economics*, 25(2), 214-33. <https://doi.org/10.1016/J.JHEALECO.2005.02.001>.
- Luo, Y. (2023). A Review of Social Exclusion. *Advances in Social Sciences*. <https://doi.org/10.12677/ass.2023.1211841>.
- Manis, M. (1977). Cognitive social psychology. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 3, 550-566. <https://doi.org/10.1177/014616727700300402>.
- Ma, Y. (2021). Obedience to authority: Different Obedience rate between chinese students and the US students. *Proceedings of the 2021 5th International Seminar on Education, Management and Social Sciences (ISEMSS 2021)*. <https://doi.org/10.2991/assehr.k.210806.174>.
- McBrien, J. L. (2005). Educational needs and barriers for refugee students in the United States: A review of the literature. *Review of Educational Research*, 75(3), 329-365.
- Mccabe, D., & Treviño, L. (1997). Individual and contextual influences on academic dishonesty: A multicampus investigation. *Research in Higher Education*, 38, 379-396. <https://doi.org/10.1023/A:1024954224675>.
- McDougall, J., DeWit, D. J., King, G., Miller, L. T., & Killip, S. (2004). High school-aged youths' attitudes toward their peers with disabilities: The role of school and student interpersonal factors. *International Journal of Disability, Development and Education*, 51(3), 287-313. <https://doi.org/10.1080/1034912042000259242>
- McGuire, L., Rutland, A., & Nesdale, D. (2015). Peer group norms and accountability moderate the effect of school norms on children's intergroup attitudes. *Child Development*, 86(4), 1290-1297. <https://doi.org/10.1111/cdev.12388>.
- Milgram, S. (1963). Behavioral study of obedience. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 67(4), 371-378. <https://doi.org/10.1037/h0040525>
- Miller, A., Collins, B., & Brief, D. (1995). Perspectives on obedience to authority: The legacy of the Milgram experiments. *Journal of Social Issues*, 51, 1-19. <https://doi.org/10.1111/J.1540-4560.1995.TB01331.X>.
- Mitchell, J. (2009). Social psychology as a natural kind. *Trends in Cognitive Sciences*, 13, 246-251. <https://doi.org/10.1016/j.tics.2009.03.008>.
- Moussaïd, M., Kämmer, J., Analytis, P., & Neth, H. (2013). Social influence and the collective dynamics of opinion formation. *PLoS ONE*, 8. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0078433>.
- Nipedal, C., Nesdale, D., & Killen, M. (2010). Social group norms, school norms, and children's aggressive intentions. *Aggressive behavior*, 36(3), 195-204. <https://doi.org/10.1002/ab.20342>.
- Nowak, A., Vallacher, R. R., & Miller, M. E. (2003). Social influence and group dynamics. In T. Millon & M. J. Lerner (Eds.), *Handbook of psychology: Personality and social psychology* (pp. 383-417). John Wiley & Sons. <https://doi.org/10.1002/0471264385.wci0516>
- Osterman, K. (2000). Students' need for belonging in the school community. *Review of Educational Research*, 70, 323-367. <https://doi.org/10.3102/00346543070003323>.
- Phinney, J. S. (1996). When we talk about American ethnic groups: What is "ethnicity" anyway? In A. M. Padilla (Ed.), *Hispanic psychology: Critical issues in theory and research* (pp. 95-112). Sage Publications.
- Powell, L., Tauras, J., & Ross, H. (2005). The importance of peer effects, cigarette prices and tobacco control policies for youth smoking behavior. *Journal of Health Economics*, 24(5), 950-68. <https://doi.org/10.1016/J.JHEALECO.2005.02.002>.
- Puzanova, Z., Larina, T., & Gudkova, Y. (2022). Diagnostics of the students' level of conformity (results of the methodological experiment). *RUDN Journal of Sociology*. <https://doi.org/10.22363/2313-2272-2022-22-3-518-530>.
- Qourrichi, A. (2023). Social influence and the formation of social norms, a psychosocial approach. *International University Scientific Research Journal*, 4, 41-47. <https://doi.org/10.59271/s44970-023-1001-8>
- Rambaran, J., Hopmeyer, A., Schwartz, D., Steglich, C., Badaly, D., & Veenstra, R. (2017). Academic functioning and peer influences: A short-term longitudinal study of network-behavior dynamics in middle adolescence. *Child Development*, 88(2), 523-543. <https://doi.org/10.1111/cdev.12611>.
- Reicher, S., Haslam, S., & Leach, C. (2013). Towards a 'science of movement': Identity, authority and influence in the production of social stability and social change. *Journal of Social and Political Psychology*, 1, 112-131. <https://doi.org/10.5964/JSP.P.V1I1.266>.
- Robbins, S. P. & Judge T. A. (2013). *Örgütsel Davranış* (İ. Erdem, Çev. Ed.). Nobel Yayıncılık.
- Ryan, A. M. (2001). The peer group as a context for the development of young adolescent motivation and achievement. *Child Development*, 72(4), 1135-1150. <https://doi.org/10.1111/1467-8624.00338>

- Russell, N. (2011). Milgram's obedience to authority experiments: origins and early evolution. *The British journal of social psychology*, 50(1), 140-62. <https://doi.org/10.1348/014466610X492205>.
- Sabatelli, R. (2000). The social psychology of groups. *Journal of Marriage and Family*, 62, 853. <https://doi.org/10.1037/026729>.
- Salmivalli, C., Huttunen, A., & Lagerspetz, K. (1997). Peer networks and bullying in schools. *Scandinavian Journal of Psychology*, 38, 305-312. <https://doi.org/10.1111/1467-9450.00040>.
- Salmivalli, C., & Voeten, M. (2004). Connections between attitudes, group norms, and behaviour in bullying situations. *International Journal of Behavioral Development*, 28, 246-258. <https://doi.org/10.1080/01650250344000488>.
- Schneider, E. F., & Wageman, R. (2011). The effects of social norms on student behavior in educational settings. *Journal of Applied Social Psychology*, 41(2), 228-245. <https://doi.org/10.1111/j.1559-1816.2010.00734.x>
- Siddaway, A., Wood, A., & Hedges, L. (2019). How to Do a Systematic Review: A Best Practice Guide for Conducting and Reporting Narrative Reviews, Meta-Analyses, and Meta-Syntheses. *Annual review of psychology*, 70, 747-770. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-010418-102803>.
- Simons-Morton, B., Haynie, D., Crump, A., Eitel, P., & Saylor, K. (2001). Peer and parent influences on smoking and drinking among early adolescents. *Health Education & Behavior*, 28, 107-95. <https://doi.org/10.1177/109019810102800109>.
- Sistrunk, F., & McDavid, J. (1965). Achievement motivation, affiliation motivation, and task difficulty as determinants of social conformity. *The Journal of Social Psychology*, 66, 41-50. <https://doi.org/10.1080/00224545.1965.9919619>.
- Smith, J. (2020). Group norms. *Oxford Research Encyclopedia of Psychology*. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190236557.013.453>.
- Smith, J., Louis, W., & Schultz, P. (2011). Introduction: Social influence in action. *Group Processes & Intergroup Relations*, 14, 599-603. <https://doi.org/10.1177/1368430211410214>.
- Smith, J., & Louis, W. (2009). Group norms and the attitude-behaviour relationship. *Social and Personality Psychology Compass*, 3, 19-35. <https://doi.org/10.1111/j.1751-9004.2008.00161.X>.
- Spears, R. (2021). Social influence and group identity. *Annual Review of Psychology*, 72, 367-390. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-070620-111818>
- Steinberg, L., & Monahan, K. C. (2007). Age differences in resistance to peer influence. *Developmental Psychology*, 43(6), 1531-1543. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.43.6.1531>
- Suls, J., Martin, R., & David, J. P. (1998). Person-environment fit and its limits: Agreeableness, neuroticism, and emotional reactivity to interpersonal conflict. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 24(1), 88-98. <https://doi.org/10.1177/0146167298241007>
- Şimşek, Ş. ve Çelik, A. (2017). *Yönetim ve organizasyon*. Eğitim Yayınevi.
- Tajfel, H., & Turner, J. C. (1979). An integrative theory of intergroup conflict. In W. G. Austin & S. Worchel (Eds.), *The social psychology of intergroup relations* (pp. 33-47). Brooks/Cole.
- Tharp, R. G., & Gallimore, R. (1988). *Rousing minds to life: Teaching, learning, and schooling in social context*. Cambridge University Press.
- Ting-Toomey, S. (1999). *Communicating across cultures*. The Guilford Press.
- Twenge, J., Baumeister, R., Tice, D., & Stucke, T. (2001). If you can't join them, beat them: Effects of social exclusion on aggressive behavior. *Journal of Personality and Social Psychology*, 81(6), 1058-69. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.81.6.1058>.
- Tyler, T., & Lind, E. (1992). A relational model of authority in groups. *Advances in Experimental Social Psychology*, 25, 115-191. [https://doi.org/10.1016/S0065-2601\(08\)60283-X](https://doi.org/10.1016/S0065-2601(08)60283-X).
- Vaughn, S., Elbaum, B.E. & Schumm, J.S. (1996) The effects of inclusion on the social functioning of students with learning disabilities. *Journal of Learning Disabilities*, 29, 598-608. <https://doi.org/10.1177/002221949602900604>
- Vannatta, K., Gartstein, M., Zeller, M., & Noll, R. (2009). Peer acceptance and social behavior during childhood and adolescence: How important are appearance, athleticism, and academic competence?. *International Journal of Behavioral Development*, 33, 303- 311. <https://doi.org/10.1177/0165025408101275>.
- Veenstra, R., & Lodder, G. (2022). On the microfoundations of the link between classroom social norms and behavioral development. *International Journal of Behavioral Development*, 46, 453-460. <https://doi.org/10.1177/01650254221100228>.
- Wang, M., Kiuru, N., Degol, J., & Salmela-Aro, K. (2018). Friends, academic achievement, and school engagement during adolescence: A social network approach to peer influence and selection effects. *Learning and Instruction*, 58, 148-160. <https://doi.org/10.1016/J.LEARNINSTRUC.2018.06.003>.

- Wei, Z., Zhao, Z., & Zheng, Y. (2013). Neural mechanisms underlying social conformity in an ultimatum game. *Frontiers in Human Neuroscience*, 7. <https://doi.org/10.3389/fnhum.2013.00896>.
- Weissberg, R. P., Durlak, J. A., Domitrovich, C. E., & Gullotta, T. P. (2015). Social and emotional learning: Past, present, and future. In T. P. Gullotta & M. Bloom (Eds.), *Handbook of social and emotional learning: Research and practice* (pp. 3-19). Guilford Press.
- Wentzel, K. R. (1991). Social competence at school: Relation between social responsibility and academic achievement. *Review of Educational Research*, 61(1), 1-24. <https://doi.org/10.3102/00346543061001001>
- Wentzel, K. R. (1997). Student motivation in middle school: The role of perceived pedagogical caring. *Journal of Educational Psychology*, 89(3), 411-419. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.89.3.411>
- Wentzel, K., & Caldwell, K. (1997). Friendships, peer acceptance, and group membership: relations to academic achievement in middle school. *Child Development*, 68(6), 1198-209. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.1997.tb01994.x>.
- Wilson, T., & Rodkin, P. (2011). African American and European American children in diverse elementary classrooms: Social integration, social status, and social behavior. *Child Development*, 82(5), 1454-69. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2011.01634.x>.
- Wright, W. E., & Schaefer, E. M. (2012). The role of social support in educational outcomes for immigrant students. *The Journal of Educational Research*, 105(3), 213-228.
- Wu, H., Luo, Y., & Feng, C. (2016). Neural signatures of social conformity: A coordinate-based activation likelihood estimation meta-analysis of functional brain imaging studies. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, 71, 101-111. <https://doi.org/10.1016/j.neubiorev.2016.08.038>.
- Xie, Y., Chen, M., Lai, H., Zhang, W., Zhao, Z., & Anwar, C. (2016). Neural basis of two kinds of social influence: Obedience and conformity. *Frontiers in Human Neuroscience*, 10. <https://doi.org/10.3389/fnhum.2016.00051>.
- Yariv, E. (2009). Students' attitudes on the boundaries of teachers' authority. *School Psychology International*, 30, 111-92. <https://doi.org/10.1177/0143034308101852>.
- Yeşilbaş Özenci, Y. (2022). *Sosyal ağlar ve güç mesafesi: Öğretim elemanları üzerine bir karma yöntem araştırması* [Doktora Tezi]. Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Social influence, one of the basic concepts of social psychology, refers to the change in an individual's behavior and attitudes by being influenced by others and adapting to others. This study examines the dynamics of social influence in schools and discusses the consequences of social influence on students' behaviors and attitudes. In the study, the concept of social influence, which is one of the basic concepts of social psychology, is explained, and the behaviors of obedience and compliance to acceptance and authority in the context of social influence are discussed. Then, how social influence emerges in schools, which factors it is affected by and what consequences it has are evaluated with a holistic approach within the scope of the studies in the literature.

Social influence is when individuals change their opinions, judgments or actions through conformity, compliance and obedience in order to meet the standards set by others. Within the scope of social influence, obedience to authority behaviors are observed in educational settings. In schools, students are expected to fulfill the wishes of school administrators, teachers and parents for the development of the student and to exhibit behaviors to meet these expectations. Students' obedience to authority is influenced by their perceptions of teacher authority, the limits of authority, and their relationships with parents and other adults. Students' relationships with their peers have a significant impact on their obedience to authority behaviors. Bullying, aggression, violence, bad habits, cheating and school absenteeism are examples of the behaviors of obedience to authority that students experience with their peers. The degree to which students obey authority in schools is influenced by educational background, age, gender, socioeconomic status and IQ levels. In addition, cultural differences and educational systems also have an impact on students' obedience rates. Despite the negative consequences of social influence, social influence in terms of conformity, expectancy, compliance and obedience is significantly associated with a supportive learning environment and positively affects students' academic performance, engagement, self-regulation and self-resilience. In other words, social influence can affect students positively or negatively.

Social conformity or conformity behavior refers to the alignment of one's behavior with the group's views and group norms. The need to belong, group status, social norms and the desire to be like other group members influence students' conformity behaviors. School norms can shape, constrain and guide behavior at the individual level by influencing behavioral and social conformity. School norms can moderate the influence of social group norms on students' bullying, violence and aggression. Students' social adaptation to school and positive peer relationships affect their emotional, cognitive and behavioral engagement in school and increase academic performance and achievement. The inclusive, non-exclusionary nature of school norms and peer groups may facilitate students' social adaptation to school and their peers.

Method

This study, which is a qualitative research conducted as a literature review in a systematic review design, is thought to be important in terms of examining the concept of social influence, which is frequently discussed in social psychology but has not been sufficiently adapted to educational organizations, in depth and providing a conceptual framework within the scope of schools.

Discussion and Results

This study revealed that the social influence process and social interactions in schools have a complex and multifaceted structure. Social influence is a factor that significantly affects students' behavior, attitudes and academic achievement. In school settings, students often have to adapt to the normative pressures of their peer groups. The main factors behind students' conformity behaviors include the desire for social acceptance, the need to be accepted and approved by peers, the concern of being excluded from the group, and submission to peer pressure. However, students' behavior of conforming to the group does not always lead to positive results. Sometimes these behaviors can negatively affect students' academic achievement or lead them to risky behaviors. Consequently, the conformity behavior that emerges in the context of social influence in schools is shaped by students' needs for social acceptance and not being excluded from the group. Considering the positive and negative consequences of these behaviors, it is of great importance for teachers and school administrators to manage this process correctly. An educational environment that supports students' individual differences and develops critical thinking skills, the creation of a positive school culture, social skills training and peer support programs, and parent-school cooperation can reduce the negative effects of social adaptation and support students' academic and social development. In future studies, social interactions of students in different cultural environments can be examined. In addition, new variables such as the effects of social media and technology on social interactions can be included in the research.